

Nr 69.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning; given Stockholms slott den 4 februari 1927.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning.

GUSTAF.

N. Gärde.

Förslag

till

Lag

om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning.

Häri genom förordnas som följer:

Förrättning eller annan åtgärd, som det enligt lag eller särskild författning ankommer på konsulär tjänsteman att utföra, må ock med laga verkan kunna verkställas av diplomatisk tjänsteman.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 21 januari 1927.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anför tillförordnade chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde:

»Det sätt, på vilket Sveriges representation i utlandet är ordnad, har medfört, att ärenden, som med hänsyn till sin beskaffenhet närmast torde böra betecknas såsom konsulära, inom vissa främmande stater i stor omfattning handläggas av Sveriges beskickningar i dessa stater. I fråga om vissa beskickningar har detta blivit en följd av att svensk konsul icke finnes anställd å beskickningsorten. Härtill kommer, att, enär Sveriges konsulära representation till övervägande delen utövas av olönade konsulter, det ofta kan vara påkallat, att även om konsul finnes anställd å beskickningsorten beskickningen i viss utsträckning tager befattning särskilt med sådana konsulära ärenden, för vilkas behöriga handläggning juridisk utbildning eller större administrativ erfarenhet kan vara önskvärd.

Flera lagar och andra författningar innehålla emellertid bestämmelser, enligt vilka vissa förrättningar förutsättas skola utföras av konsul (i vissa fall av 'konsul eller vid konsulat anställd tjänsteman', 'konsulatstjänsteman', 'generalkonsuler, konsulter och vicekonsuler').

Dylika bestämmelser hava sålunda meddelats i rättegångsbalken 11 kap. 38 § första stycket i fråga om delgivning av stämning, i sjölagen bl. a. i fråga om förordnande av befälhavare å fartyg i visst fall (30 §), om utfärdande av intyg rörande skepps- och maskindagbok (38 §), upptagande av sjöförklaring (40 §), förordnande av besiktningsmän (41 §), verkställande av undersökning i anledning av sjöolycka (319 §), i sjömanslagen bl. a. angående avgörande av tvister mellan befälhavare och personer tillhörande besättningen å svenskt fartyg (43 §), företagande av syn å fartyg (59 §), i lagen den 2 april 1918 med vissa bestämmelser angående sjöfynd, samt i lagen den 16 oktober 1914 om tillsyn å fartyg (2 §). Bestämmelser av samma innebörd förekomma därjämte i ett stort antal i administrativ väg utfärdade författningar avseende

bl. a. sjösäkerhet, sjöfolks på- och avmönstring, utfärdande av nationalitetscertifikat för fartyg, tillsyn med avseende å efterlevande av lagen om arbetstiden å svenska fartyg, hemsändande av sjömän, anmälan om olycksfall i arbete m. m.

De förrättningar, som avses i nu omnämnda författningar, utgöra till stor del sådana ärenden, som enligt vad nyss anförts under vissa förutsättningar måste eller lämpligen böra handläggas av tjänsteman vid beskickning. För undvikande av att laga verkan kan komma att fränkännas förrättning, som utförts av sådan tjänsteman, torde det vara erforderligt, att diplomatisk tjänstemans behörighet i fråga om verkställande av dylik förrättning fastställs genom uttryckligt lagstadgande. Ett sådant stadgande lärer böra inskränkas till att avse tjänstemannens behörighet och skall sålunda icke medföra skyldighet för honom att utföra dylik förrättning. Det synes nämligen uppenbart, att den, som påkallar förrättningen, icke bör äga att själv välja, huruvida han för dess utförande skall anlita beskickningstjänsteman eller konsul. Förutom att detta skulle kunna verka förryckande av den arbetsfördelning mellan beskickning och konsulat, som kan gälla å vederbörande ort, är ock att märka, att vissa förrättningar kunna vara av den art, att de av hänsyn till ifrågakommande främmande makt icke böra utföras av diplomatisk tjänsteman, en synpunkt, som särskilt måste beaktas i det fall, att vid beskickning icke finnes annan tjänsteman än beskickningschefen. Det torde i stället böra ankomma på ministern för utrikes ärendena att föreskriva huruvida och i vilken utsträckning diplomatisk tjänsteman bör vara pliktig att utföra nu avsedda förrättningar.

I enlighet med nu angivna grunder har jag låtit inom justitiedepartementet upprätta förslag till *lag om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning.*»

Föredraganden uppläser härefter berörda lagförslag, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, samt hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det ändamål, som i § 87 regeringsformen omförmäles, inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

Bilaga.

Förslag

till

Lag

om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning.

Härigenom förordnas som följer:

Förrättning, som det enligt lag eller annan författning ankommer på konsulär tjänsteman att utföra, må ock med laga verkan kunna verkställas av diplomatisk tjänsteman.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 1 februari 1927.

N ä r v a r a n d e:

justitierådet VON SETH,
justitierådet WEDBERG,
regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA,
justitierådet ALEXANDERSON.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 21 januari 1927, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till *lag om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av legationsrådet Folke Malmar.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:
Oskar Adelsöhn.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 4 februari 1927.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anmäler tillförordnade chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde, lagrådets den 1 februari 1927 avgivna utlåtande över det den 21 januari 1927 till lagrådet remitterade förslaget till *lag om behörighet för diplomatisk tjänsteman att verkställa konsulär förrättning*.

Föredraganden hemställer, att förslaget, vilket av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte, efter en jämkning i redaktionellt hänseende, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
H. Stefenson.